

Bidstond Matteüs 5: 17-20

Om maar even met dat laatste vers te beginnen:

als uw gerechtigheid niet overvloediger is dan die van de Schriftgeleerden en de Farizeeën zult u het Koninkrijk der hemelen beslist niet binnen gaan. Dat is toch best een vers waar je het benauwd van kunt krijgen. De Farizeeën en Schriftgeleerden waren immers de mensen die akelig stipt de wetten van het OT probeerden te vervullen. Ze hadden in hun overleveringen precies vastgelegd wat God bedoelde als hij zij dat je tien procent moest weggeven van je inkomen. Ze hadden bepaald dat dit niet alleen geldt voor je inkomen, geld en natura, maar ook voor wat er bijvoorbeeld in je groentetuintje groeit. Ook van de soepgroente (dille, komijn) uit je volkstuintje moet nauwkeurig een tiende aan de kant gelegd worden. En bij het sabbatsgebod was nauwkeurig bepaald hoeveel meter je mocht lopen. Geen meter extra liepen ze om maar niet te zullen zondigen tegen Gods geboden.

En nu zegt Jezus dat onze gerechtigheid nog overvloediger moet zijn dan die van de Schriftgeleerden. Betekent dat dan dat we nog wettischer en strenger de geboden van God moeten interpreteren dan dat zij dat deden? Dat lijkt me niet voor de hand liggend. Want Jezus deed dat zelf ook niet. Hij overtrad nooit Gods geboden, maar hield zich niet aan de overleveringen van de Farizeeën. Jezus' discipelen plukten aren op sabbat, Jezus genas zieken op sabbat en daarmee haalde hij zich de kritiek van de Joodse leiders op de hals. Als Jezus zelf de wet niet strenger uitlegde dan de Farizeeën dan zal Hij nu niet bedoelen dat wij dat wel moeten doen. Blijkbaar bedoelt Jezus met overvloediger gerechtigheid iets anders dan een extreem strenge uitleg van de voorschriften uit de bijbel. Wat dan wel?

Jezus zegt van zichzelf dat Hij niet van plan is om de wet of de profeten af te schaffen, maar om deze te vervullen. De wet en de profeten dat is in Jezus' tijd een omschrijving voor de hele toenmalige bijbel. Soms wordt daar nog 'de geschriften' bij gezegd. Als Jezus spreekt over de wet, dan bedoeld Hij dus niet de tien woorden van het verbond (10 geboden) maar de eerste vijf Bijbelboeken van Mozes. Met de profeten worden alle profetenboeken bedoeld en met de geschriften de overige OT-sche Bijbelboeken. Jezus wil in ieder geval duidelijk gezegd hebben dat de Bijbel zoals men die kende nog volop van kracht is. Daarvan vervalt geen jota of tittel. De jota (jod) is de kleinste letter van het Hebreeuwse alfabet en de tittel is een klein haakje aan sommige Hebreeuwse letters, zeg maar zoals wij wel accent streepjes

kennen. Hiermee geeft Jezus zijn visie op Gods woord weer. Daar mag geen punt of komma van afgehaald worden. Hij neemt Gods woord uiterst serieus. Hij wil niets weten van afschaffing van de Bijbel, maar Hij is wel gekomen om deze te vervullen. Jezus is allereerst de vervulling van al die heen wijzingen naar de Messias die het Oude Testament rijk is. In het Mattheüs Evangelie, het Evangelie dat vooral aan de Joodse lezers is gericht, zien we daarom ook heel vaak het zinnetje staan '*opdat vervuld zou worden dat....*' Blader maar even mee terug en zie bijv. 1:22, 2:17, 4:14. Mattheüs wil daarmee laten zien dat Jezus de vervulling is van de Wet en de profeten.

Maar Jezus is niet alleen de vervulling als persoon, maar ook in Zijn gedrag. Als Jezus zegt dat Hij de wet gaat vervullen, dan wil Hij daarmee zeggen dat Hij in Zijn leven gaat laten zien hoe God de wet en de profeten bedoeld heeft. Jezus wil laten zien dat de toepassing van Gods Woord een laag dieper steekt dan de uiterlijke, wettische toepassingen die de Schriftgeleerden maken. Vandaar dat Jezus in Matt. 9 zegt dat hij barmhartigheid wil en geen offerande (citaat uit Hosea). Het is Hem om ons hart te doen en niet om uiterlijke vroomheid zoals de Joodse leiders in Zijn tijd deden. Hij vergelijkt hen met witgepleisterde graven. Van buiten schoon, van binnen vol doodsbeenderen (Matt.23). De Farizeeën hebben van het leven met God een vroom uiterlijk vertoon gemaakt, en het leven eruit gehaald. Ze leggen de mensen zware lasten op en zoeken ondertussen allerlei uitvluchten om zelf buiten schot te blijven. Als Jezus nu zegt dat Hij wil dat onze gerechtigheid overvloediger moet zijn dan de gerechtigheid van de Farizeeën dan wil Hij dat Zijn volgelingen terug gaan naar de onderliggende principes. De Farizeeën hadden van de wet een stelsel gemaakt met 248 geboden en 365 verboden. Een knap ingewikkeld stelsel, waar je doodmoe van werd. Vandaar ook dat Jezus de vermoeide en opgejaagde gelovigen oproept om bij Hem te komen als je doodmoe en belast bent van de geestelijke druk die de Farizeeën uitoefenden. God wil ons niet opjagen, Hij wil dat we bij Hem tot rust komen (Matt.11:28) en het goede leven genieten. Jezus wil de wet niet afzwakken, maar de betekenis van de liefdevolle woorden van God voor Zijn volk laten zien. En Gods wetten zijn dan ook niet bedoeld om krampachtig te volbrengen, maar om uit liefde voor Hem te laten zien dat we begrepen hebben hoe Gods hart is. Farizeeën waren druk met de vraag 'wat mag wel en wat mag niet'. En dat kom ik onder gelovigen ook vandaag nog altijd wel tegen. "Dominee, zeg maar wat ik mag doen en ik doe het. Zeg maar wat op zondag mag en wat niet en ik houd me eraan.

Zeg maar of ik tienden moet geven van mijn bruto of mijn netto loon en ik zal het doen". Maar Jezus wil nu juist niet dat we zo met de bijbel omgaan. Jezus heeft ons Gods Woord en de Heilige Geest gegeven. En met de Geest in ons hart en de Bijbel in onze hand mogen we op zoek gaan naar God zelf. Wat wilt U? Wat zou U doen? Hoe doe ik dat, geen tittel of jota af doen van Uw woord, zonder wettisch en krampachtig te worden? Wat willen Uw geboden vandaag zeggen voor mij, in mijn situatie? Welk principe ligt onder dit voorschrift en hoe kan ik dat principe laten zien in mijn leven. Kortom, hoe ben ik beeld van U? Om daar achter te komen moeten we stoppen met de Bijbel als een wetboek vol voorschriften te zien zoals de Farizeeën deden. Het is ingewikkeld, maar je kunt op die manier Gods wet volbrengen. Op die manier wordt God een strenge dictator terwijl Hij je Vader wil zijn. De Bijbel is veel meer bedoeld als Gods liefdesbrief, waarmee Hij ons wil laten zien wat in Zijn hart leeft. Ga dat maar ontdekken en pas dat maar toe, en dan zal je het zien, je gerechtigheid is veel overvloediger dan die van de Farizeeën en de Schriftgeleerden.

AMEN